

Bjørn Ole Hilde

3539 FLÅ

ARKIV

KULTURHISTORISK MUSEUM Universitetet i Oslo			
Saksb.	27 SEPT. 2006	Kopi	
Ark.:	0615		
Saksnr.	06/12785	Dok.nr.:	1

Mulig linjetrase for framføring av strøm fra Veneli til Damtjern - Flå kommune - Rapport fra kulturminneregistrering

Utviklingsavdelingen har foretatt arkeologiske registreringer av den planlagte linjetraseen. I tillegg ble det i samråd med grunneier, registrert 2 alternative traser (trase 1 og 2).

Vi viser til vedlagt rapport. Det ble påvist en jernframstillingsplass (ID100231/1-4), 8 kullgroper (ID10232/1-8) som alle er automatisk fredete kulturminner jmf kulturminneloven § 4. b og c. I tillegg vil vi understreke at alle automatisk fredete kulturminner har en sikringssone på minimum 5 meter utenfor dets synlige ytterkant jmf § 6 i samme lov. Fylkeskommunene har myndighet til å utvide denne grensen dersom vi mener det er behov for det. I tillegg ble det registrert 2 kullforekomster (ID10232-9 og 10234-1). Den ene av disse (ID10234-1) er det uvisst om er et automatisk fredete kulturminne, kulturminner ligger uansett over 5 meter unna den aktuelle traseen. Når det gjelder den andre kullforekomsten (ID10232-9), er denne tolket som mulig søl i forbindelse med tømning av nærliggende kullgroper.

Den opprinnelige linjetraseen mellom Veneli og Damtjern kommer i konflikt med de registrerte automatisk fredete kulturminnene. Funntettheten av kulturminner her bestående av en jernframstillingsplass med tilhørende kullgroper, gjør at området kan sees på som et helhetlig kulturmiljø.

Når det gjelder de to alternative traseene kommer ikke disse i direkte konflikt med automatisk fredete kulturminner. Det ligger riktignok ei kullgrop (ID10232-8) nord for trase 1 og 2. Likevel anbefaler vi tiltakshaver å benytte en av disse alternative traseene slik at en unngår å komme i direkte konflikt med de automatisk fredete kulturminnene. Vi ber tiltakshaver å være spesielt oppmerksom på kullgropa som ligger nord for traseen under grøftarbeidet, og understreker at kullgropa har en sikringssone på minimum 5 meter utenfor dets synlige ytterkant. Traseen bør derfor legges mellom 10-15 meter sør for denne gropa.

Videre bør det framgå av kommunens vedtak at dersom det under anleggsarbeidet skulle framkomme automatisk fredete kulturminner, må arbeidet straks stanses og utviklingsavdelingen i fylkeskommunen varsles, jmf. kulturminneloven § 8, 2. ledd.

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Fylkeshuset
N-3020 Drammen

Besøksadresse
Hauges gate 89
E-postadresse
Postmottak@bfk.no

Telefon
32 80 85 00
Internett
www.bfk.no

Telefaks
32808676

Bankkonto
2200.07.13523
Foretaksregistre
NO 964 951 373

Vår dato
18.09.2006

Vår referanse
06/00500-4

I forbindelse med registreringen og etterarbeid ble det totalt brukt 40 timer. Faktura på kr 24000,- (40 timer à kr 600,-) vil bli sendt fra regnskapsseksjonen snarest.

Med hilsen

Inger Liv Gøytal Lund e f
kulturvernleder

Siv Anita Lundø
arkeolog

Vedlegg:

1 Rapport fra kulturminneregistrering

Kopi til:

Buskerud Kommunerevisjon IKS

Flå kommune

Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo

Postboks 4197, 3005 DRAMMEN

3539 FLÅ

Postboks 6762 St.Olavspk., 0130 OSLO

Lisbeth Kaas Ambrosen Utviklingsavdelingen

Vedlegg ¹ / Tilhører
Sak: 06/12785-1

KULTURHISTORISK REGISTRERING

Flå kommune Veneli-Damtjern

GNR.: 9/5, 9/9 & 10/10

SAKSNR: 06/500

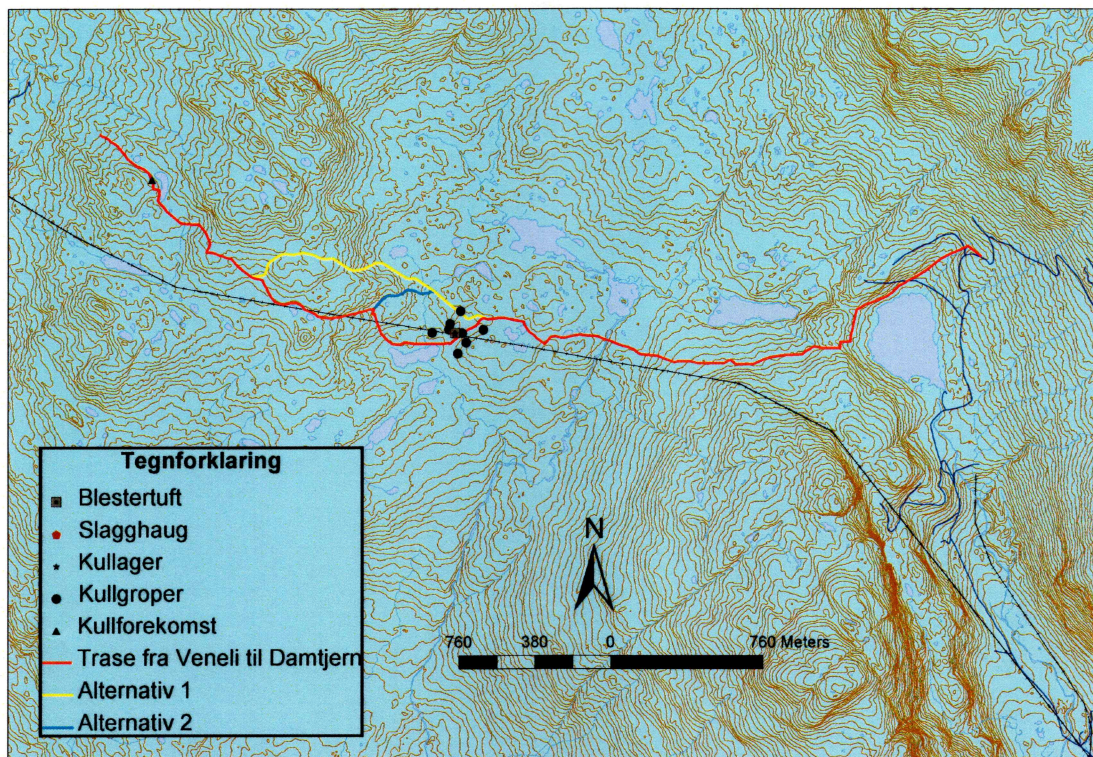

RAPPORT FRA KULTURHISTORISK BEFARING/REGISTRERING

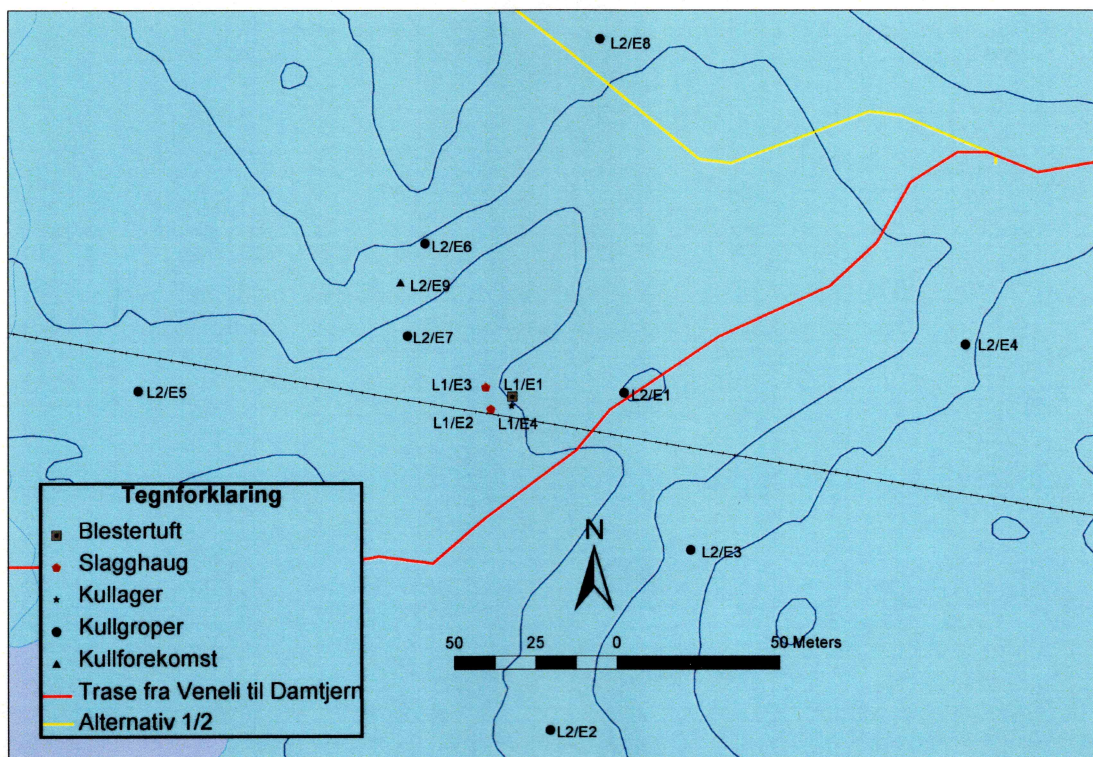
Kommune:	Flå		
Gardsnavn:	Ve, Veneli		
Gards- og bruksnummer	9/5, 9/9, 10/9		
Kartreferanse	BX 058-5-1, BX 058-5-2, CD 058-5-1		
	1715 IV Flå, koordinater: 2705 (se vedlegg)		
Høyde over havet	800-900 meter		
Tiltakshaver:	Bjørn Ole Hilde		
Adresse:	3539 Flå		
Navn på sak:	Veneli-Damtjern		
Saksnummer:	06/500		
Registrering utført:	06.09.2006-08.09.2006	Ved:	Kristoffer Dahle
Rapport utført:	12.09.2006	Ved	Kristoffer Dahle
Autom. fredete kulturminner i området:	Jernvinneanlegg Kullgroppokalitet Aktivitetsområde	Registreringsnummer 100231 100232 100234	
Nyere tids kulturminner i området:			
Fotodokumentasjon:	Ja		
Faglige konklusjoner:			
☐ Planen er <u>ikke</u> i konflikt med kulturminner.			
Automatisk fredete kulturminner		Nyere tids kulturminner	
☒ Planen er i konflikt	☐	☐ Planen er i konflikt	☐
☐ Ingen synlige, potensiale under bakken	☐	☐ Ikke påvist til nå, nærmere arkivsjekk påkreves	☐
☐ Ikke vurdert	☐	☐ Ikke vurdert	☐
Videre saksgang (for saksbehandler):			
Registreringar		Merknader	
☐ Videre reg. ikke nødvendig	☐	☐ Ingen merknad	☐
☐ Videre reg. nødvendig	☐	☐ Tiltrå spesialområde	☐
☒ Reg. fullført	☐	☐ Tiltrå dispensasjon	☐
☐	☐	☐ Foreløpig uavklart	☐
Merknader:	Tiltrå at området ved Guffeputtan defineres som et sammenhengende kulturmiljø, men at det som følge av inngrepets natur gis tillatelse til planene langs traséalternativ 1 eller 2. Disse kommer ikke i konflikt med noen av enkeltminnene og deres sikkerhetsradius på 5 meter.		

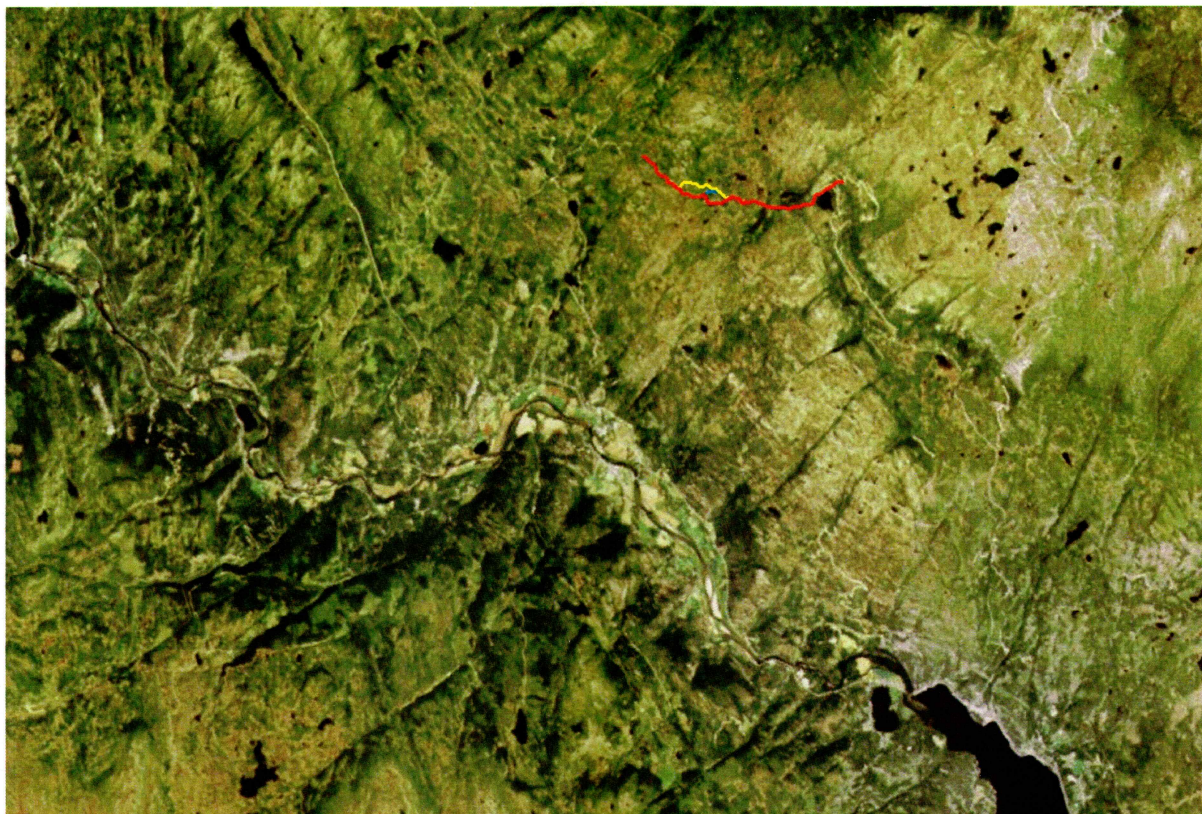
Kulturhistorisk registrering Veneli-Damtjern

Kulturminner ved Gøffeputten

Satelittfoto over planområdet i Flå kommune

Planområdet med Damtjern i bakgrunnen (mot ØSØ)

Planområdet (mot VNV)

Kullgrop i Veneliskogen, registrert i 2003 (mot NV)

Inngjerdet setervoll med løe i bakgrunnen, Olasætran (mot NØ)

Slagghaug ved Olasetrene, datert til AD 630-780 (mot NØ)

Slagg i dagen ved Olasetrene

Dropp-punkt for forsyninger under andre verdenskrig (mot N)

Vegetasjon og landskap i planområdet (mot SV)

Tuft, L1/E1 (mot SV)

Tuft (L1/E1), innvendig, med røys t.h. (mot SØ)

Slagghaug, L1/E2 (mot NØ)

Slagg i dagen (L1/E2)

Ovnsföring i slagghaug (L1/E2)

Slagghaug, L1/E3 (mot N)

Kullager, L1/E4 (mot NV)

Kullgrop, L2/E1 (mot NV)

Kullgrop, L2/E1 (mot SSØ)

Kullgrop, L2/E1, oversikt (mot SV)

Kullgrop, L2/E2 (mot SØ)

Kullgrop, L2/E2 (mot V)

Kullgrop, L2/E3 (mot NV)

Kullgrop, L2/E3 (mot NØ)

Kullgrop, L2/E4 (mot NV)

Kullgrop, L2/E5 (mot S)

Kullgrop, L2/E5 (mot V)

Kullgrop, L2/E6 (mot Ø)

Kullgrop, L2/E6 (mot S)

Kullgrop, L2/E7 (mot SV)

Kullgrop, L2/E7 (mot SØ)

Kullgrop, L2/E8 (mot Ø)

Kullgrop, L2/E8 (mot SV)

Aktivitetssområde med kullforekomst, L3 (mot NV)

Prøvestikk i kullforekomst, L3/E1 (mot SØ)

BAKGRUNN FOR PLANEN

Undersøkelsen/registreringen ble gjennomført da tiltakshaver, Bjørn Ole Hilde, ønsker å anlegge en strømkabel fra Damtjern til Veneliskogen. Hyttefeltet på Veneli har ikke strømforsyning, og en trasé fra Damtjern vil gi den korteste veien for fremføring av strøm. Traséen er om lag 5,47 km og er merket opp med gule bånd.

Etter befaring med tiltakshaver, ble det også stukket ut to alternative traséer. Disse ble målt inn av undertegnede med GPS. Alternativ 1 går lengre nord ved Guffeputtan, og hindrer at traséen krysser høyspentlinjen i området. Alternativ 2 går også nord for Guffeputtan, og følger alternativ 1 i om lag 200-250 meter, før den så skjærer inn på den opprinnelige traséen. Disse alternativene måler henholdsvis 5,38 og 5,4 km.

Formålet med registreringen er å undersøke forholdet mellom de ulike traséene og eventuelle automatiske fredete kulturminner, jf § 9 i kulturminneloven av 9. juni 1978. Det er ikke kjent at det finnes kulturminner i området fra før, men registreringene foretatt i forbindelse med utarbeidelsen av økonomisk kartverk er ofte mangelfulle.

OMRÅDET

Planområdet ligger nordvest for Turufjellet på nordsiden av Hallingdal, og i området mellom gårdene Ve og Veneli (gnr. 9 og 10) i Flå kommune. Traséen går øst-vest og fra Damtjern til Veneliskogen.

Området ligger på 800-900 meter og har en småkupert topografi som består av åpne myrer, små tjern og større, skogkledte bergknauser. Vegetasjonen består hovedsakelig av gran, furu og bjørk. Det finnes hyttebebyggelse i hver ende av traséen, men foruten gamle setervoller er det få hytter i det mellomliggende området. En høyspentlinje går mer eller mindre parallelt med traséen.

Det er som nevnt ikke registrert automatisk fredete kulturminner i traséen tidligere. Det er imidlertid grunn til å tro at slike kan påvises ved nyregistrering.

Etter opplysninger fra Olaf J. Ve ble det i 1982 påvist et jernvinneanlegg (77911) ved setervollen til Nedre Ve på Olasetrene. Dette ligger om lag 5 meter fra et gammelt setergjerde, og ca 25 meter fra en gammel løe inne på setervollen. Under befaring 14.08.1987 ble anlegget undersøkt. Slagget ble ansett for å være størkneslagg med en lite utpreget rennestruktur. Det ble også påvist ovnsføring. Kull av furu ble datert til merovingertid, 1340±90 BP, AD 630-780 (T-8544).

Jernfremstillingsplassen ligger om lag 300 meter unna linjetraséen og ble befart under dette registreringsarbeidet. Mye av slagget viste seg å være veldig mørkt, og nesten sort på farge. Enkelte av klumpene hadde også rennestruktur, og basert på slaggtypen alene kan det dermed diskuteres hvorvidt anlegget tilhører den eldste teknologien med slaggrøp og *størkneslagg* i fra eldre jernalder, eller om den heller tilhører den yngre teknologien med slaggtapping og *tappeslagg*. Det ble imidlertid ikke påvist kullgroper i tilknytning til dette anlegget, noe som er et vanlig trekk ved jernfremstillingsanlegg fra vikingtid og middelalder.

I 2003 ble det også registrert en kullgrop ved Nybu i Veneliskogen under arbeidet med en reguleringsplan (03/02483). Gropen var noe skadet og utydelig, men viste en rektangulær form. Det ble ikke funnet andre kulturminner under dette arbeidet. Avstanden mellom denne og jernvinneanlegget ved Olasetrene er sannsynligvis for stor til å ha noen direkte sammenheng.

Området var ellers tilholdssted for Milorg under andre verdenskrig. Like nord for traséen ligger en stor stein som fungerte som dropp-punkt for forsyninger, og 12 fallskjermere ble sluppet her 05.02.1944.

STRATEGI OG METODE

Som primær metode ble visuell overflaterregistrering tatt i bruk. Metoden innebærer at området blir visuelt undersøkt etter automatisk fredete kulturminner som er synlige i terrenget, slike som graver, kullgroper, fangstanlegg og lignende. Det ble også lettet etter kulturminner fra nyere tid.

På tørre flater og høyder og andre områder med potensial for forhistorisk aktivitet ble stukket med spade og sonderingsbor for å påvise eventuelle kull-, slagg- eller kulturlag. Det også lettet etter slike i åpne veiskjæringer. Eventuelle funn ble målt inn med GPS og fotodokumentert.

DELTAGERE OG TIDSRUM

Undersøkelsen ble utført i perioden 06.09.06-08.09.06, og rapporten ble ferdigstilt den 12.09.06. 1 time ble benyttet til forarbeid, 27 timer ble benyttet til registreringer og til kjøring til/fra feltet og 12 timer ble brukt til etterarbeid inkludert ferdigstilling av rapport og databehandling. Registreringen ble utført av undertegnede. Totalt ble det brukt 40 timer på saken.

Været var overskyet og skiftende, med både sol og regn i løpet av de tre dagene undersøkelsene varte.

REGISTRERINGENS FORLØP OG RESULTATER

Som følge av logistikk ble hele traséen saumfart to ganger. Den første dagen ble det gått t/r Damtjern-Guffeputtan, mens det ble gått t/r Veneli-Guffeputtan dagen etter. På denne måten ble det dekket et område på 10-20 meter ut fra traséen i begge retninger. Etter befaring med grunneier ble det besluttet å gå de to alternative traséene den tredje dagen.

Lokalitet 1: Jernvinneanlegg ved Guffeputtan

Etter å ha oppdaget en kullgrop i konflikt med den opprinnelige traséen (L2/E1), ble det gjort nøye sonderinger med spade og bor for å påvise eventuelle slagghauger og jernvinneanlegg. Dette resulterte i funn av en blestertuft med to slagghauger og et kullager (100231) på enden av en skogkledd rygg ca 70 meter nordøst for Guffeputtan. Anlegget ligger like under høyspentledningen som går gjennom området..

Enkeltminne 1: Blestertuft (100231-1)

En rektangulær tuft på omlag 4 x 6 meter, orientert S-N, ligger på en brink med to slagghauger nedenfor og i retning myrene ved Guffeputtan. Tuften er markert av en flate med to parallelle voller mot SV og NØ. Den kan også ha en voll mot SØ, men dette er usikkert pga tett vegetasjon. Tuften har ingen klar markering mot NV. I det sørlige hjørnet ligger en liten, gjengrodd røys med steiner opp til hodestørrelse. Denne måler om lag 70 cm i diameter og er 30 cm høy. Røysens funksjon er noe usikker, men er ikke et resultat av naturlige prosesser.

Prøvestikk inne i tuften viste spor etter kull, og undersøkelser med magnet viste også spor etter røstet malm.

Tuften er noe gjengrodd, særlig i SØ, men flere trær i og rundt vollene var også felt ned i senere tid. Disse lå nå på tvers av tuften.

Enkeltminne 2: Slagghaug (100231-2)

Slagghaug på om lag 4 x 2,5 meter, orientert NØ-SV, i hellende terreng ned mot myrene ved Guffeputtan. Haugen er relativt flat, og markert av mosevegetasjon. Flere slagggklumper er synlige i dagen. Klumpene er mørke/sorte og ligner tappeslagg, men har en lite tydelig rennestruktur. Likheten til klumpene ved Olasetrene er stor. Både i toppen og i bunnen av haugen ble det funnet rester etter ovnsføring. Ingen klare spor etter *in situ*, men denne ligger sannsynligvis i overkant og i tilknytning til tuften i NØ.

Enkeltminne 3: Slagghaug (100231-3)

Slagghaug på om lag 8 x 8 meter, og med en høyde på ca 20 cm. Kanten markeres av einervegetasjon. Slagghaugen går sammen med L1/E2 i øst, men et område uten slagglengre mot vest antyder at det er snakk om to slagghauger og at disse går i to ulike retninger ut fra tuften. Klumpene er mørke/sorte og ligner tappeslagg, men har en lite tydelig rennestruktur. Likheten til klumpene ved Olasetrene er stor. I toppen av haugen ble det funnet rester etter ovnsføring, men det ble ikke påvist klare spor etter ovn *in situ*.

Enkeltminne 4: Kullager (100231-4)

Område på om lag 3 x 4 meter like sør for blestertuften med mye kull, og til dels store kullbiter under torven. Mangel på slag og malm antyder at dette er et kullager.

Lokalitet 2: Kullgroplokalitet ved Guffeputtan (100232)

I et område på 100-150 meter ut fra jernvinneanlegget (L1) ble det påvist 8 kullgroper, samt en kullforekomst. En grop (L2/E1) kommer i direkte konflikt med den opprinnelige traséen, med utgangspunkt i en sikkerhetssone på 5 meter.

Enkeltminne 1: Kullgrop (100232-1)

En noe rektangulær grop, orientert SSØ-NNV. Den måler 3 x 2,30 m i indre mål, 7 x 5 m i ytre mål, 70 cm i dybde og har voller på 0-40 cm. Den ytre markeringen mot ØNØ er noe uklar. Stratigrafien viste 10 cm skogsbunn og 15 cm kull. Sonderingsboret gikk så på berg. Kullgropen ligger på toppen av en liten skogkledt rygg med myrer i SV og NØ. Den ligger på samme høydedrag som jernvinneanlegget og ca 30 meter lengre mot ØNØ, og ca 100 m NØ

for Guffeputtan. Like går en høyspentkabel. Kullgropen ligger om lag 5 m unna den opprinnelige traséen, og kommer dermed i konflikt i henhold til kulturminnelovens § 6.

Enkeltminne 2: Kullgrop (100232-2)

Sirkulær grop som er noe formet av grantrær og røtter. Den måler 3 m i indre mål, 5,5 i ytre mål, 80 cm i dybde og har voller på 0-70 cm. Den ytre markeringen i Ø er noe uklar. Stratigrafien viste 12 cm skogsbunn, 5 cm grå grus og 15 cm kull. Gropen går så på berg. Kullgropen ligger i skogkledt helling 70 meter øst for Guffeputtan, og 40-50 meter sør for den opprinnelige traséen. Kulturminnet er omgitt av granskog, samt noe bjørk.

Enkeltminne 3: Kullgrop (100232-3)

En noe rektangulær grop, orientert Ø-V. Gropen måler 3,10 x 2,10 m i indre mål, og 5,90 x 4,90 m i ytre mål. Den er 50 cm dyp og har voller på 0-50 cm. Den ytre markeringen i Ø er noe uklar. Stratigrafien viste 15 cm skogsbunn, 5 cm kull, 5 cm oransje sand og 12 cm kull, noe som antyder at den er brukt flere ganger. Kullgropen ligger i en skogkledt helling nordøst for Guffeputtan, og sør for den opprinnelige traséen.

Enkeltminne 4: Kullgrop (100232-4)

Kvadratisk grop som måler 2,80 m i indre mål, 5 m i ytre mål, 40 cm i dybde og som har voller på 0-50 cm. Den ytre markeringen i ØNØ er noe uklar. Stratigrafien viste 25 cm skogsbunn og 17 cm kull. Gropen ligger i en slakk, skogkledt helling i overkanten av en myr, og ca 40 meter nord for høyspentkabelen. Den ligger om lag 25 meter sørøst for den opprinnelige traséen, men 75 meter sør for alternativ 1 og 2. Bjørk- og granvegetasjon omgir kulturminnet.

Enkeltminne 5: Kullgrop (100232-5)

Kvadratisk grop som måler 3,30 m i indre mål, 7,90 i ytre mål, 40 cm i dybde og som har voller på 10-60 cm. Stratigrafien viste 10 cm skogsbunn, 18 cm grus og 7 cm kull. Gropen ligger på toppen av en liten skogkledt høyde like ovenfor myrene ved Guffeputtan. Den opprinnelige traséen går sør for gropen. I motsetning til de øvrige kullgropene som ligger på Ve, gbnr 9/9, ligger denne på gbnr 9/5. Kulturminnet er omgitt av blandingskog, for det meste bestående av gran og bjørk.

Enkeltminne 6: Kullgrop (100232-6)

Kvadratisk grop som måler 3 m i indre mål, 6,50 m i ytre mål, 60 cm i dybde og som har voller på 0-110 cm. Vollene er kraftige i SØ, men har ingen markering i NV. Stratigrafien viste 10 cm skogsbunn, 8 cm hvitt utvaskingslag, 11 cm rødt utvaskingslag og 34 cm kull. Gropen ligger like under toppen av en grankledt rygg et godt stykke nord for den opprinnelige traséen, og 70 meter sør for alternativ 1 og 2.

Enkeltminne 7: Kullgrop (100232-7)

Kvadratisk grop som måler 2,70 m i indre mål, 7,30 m i ytre mål, 90 cm i dybde og som har voller på rundt 40 cm. Gropen har en noe uklar ytre markering mot øst. Stratigrafien viste 10 cm skogsbunn, 5 cm utvaskingslag, 8 cm anrikningslag og 12 cm kull. Kulturminnet ligger på

en grankledt flate like øst for jernvinneanlegget (100231), og nord for den opprinnelige traséen.

Enkeltminne 8: Kullgrop (100232-8)

Kvadratisk grop som måler 3,30 m i indre mål, 7,50 m i ytre mål, 65 cm i dybde og som har vuller på 30 cm. Stratigrafien viste 15 cm skogsbunn og 25 cm kull. Gropen ligger i relativt flatt lende, og om lag 10-15 meter nord for et lite søkk mellom to myrer. Alternativ 1 og 2 er stukket ut langs dette søkket. Noe granvegetasjon langs vollene kan ha vært med å skape formen.

Enkeltminne 9: Kullforekomst (100232-9)

Til dels store kullbiter ble påvist i en bratt skråning mellom to kullgroper (L2/E6 og E7). Disse lå oppe i dagen, men det fantes også mer kull under torven. Kullet har sannsynligvis tilknytning til produksjonen i kullgropene, og kan være søl.

Lokalitet 3: Aktivitetsområde i Veneliskogen (100234)

Et aktivitetsområde med spor etter kull ble påvist på en flate på om lag 2 x 5 meter. Flaten avgrenses i stor grad av en naturlig berghylle øst for et lite tjern i Veneliskogen. Det ble ikke påvist synlige strukturer på overflaten, og heller ingen andre funn ble påvist under stikking.

Enkeltminne 1: Kullforekomst (100234-1)

Et prøvestikk på 30 x 30 cm viste et kullag om lag 17-19 cm under torven. Dette var mest konsentrert mot bunnen hvor profilen gikk i berg. Kullaget går gradvis over i et brunt og mer organisk jordlag (12-17 cm under torven). Massen ble tørrsoldet uten funn av littisk materiale. Det ble også gjort undersøkelser med magnet, men uten spor etter røstet malm. Ettersom kullforekomsten lå over 5 meter unna den aktuelle traséen ble det ikke tatt ut kullprøve. Forekomsten kan ha sammenheng med jernvinne og kullproduksjon, men dette kan ikke bekreftes av disse undersøkelsene. Ingen andre strukturer ble påvist i området.

Resultater

Undersøkelsene langs de tre traséene fra Damtjern-Veneli ga funn av tre nye lokaliteter, hvorav to er automatisk fredet i henhold til kulturminnelovens § 4.

Et jernvinneanlegg med blestertuft, kullager og to slagghauger (100231) ble påvist på en rygg overfor myrene nordøst for Guffeputtan. Slaggtypen er karakterisert som tappeslagg, men det var få klumper som hadde tydelig rennestruktur. Slagget kunne minne mye om klumpene som ble funnet ved Olasetrene, hvor jernproduksjonen ble datert til merovingertid. Det ble også påvist ovnsforing i begge slagghaugene, men ingen spor etter ovner *in situ*. Disse ligger sannsynligvis i tilknytning til tuften – enten i eller like utenfor.

I motsetning til funnet ved Olasetrene er jernvinneanlegget ved Guffeputtan omgitt av 8 kullgroper (100232), som alle ligger innenfor en radius på 100-150 meter. Størrelsen på disse er generelt om lag 2-3 meter i indre mål, og 5-7 meter i ytre mål. Dybden varierer fra 40-90 cm. Gropene er stort sett kvadratiske eller noe rektangulære i form. Én av gropene er ansett for å være sirkulær, men denne kan være formet av trær og røtter. Sirkulære groper har ofte en tendens til å vise en firkantet form etter utgraving (se bl.a. Narmo 1997:169).

Tradisjonelt har den firkantede formen vært ansett for å være et østlig trekk, konsentrert til områdene øst for Mjøsa. Nyere undersøkelser har imidlertid vist at dette skillet ikke er skarpt. På Haglebu i Sigdal kommune, ble det sommeren 2006 påvist groper av begge typer, og i enkelttilfeller var sirkulære groper anlagt i eldre firkantede groper. Dette kan tyde på at den firkantede formen er den eldste i området. Også innenfor dette reguleringsplanarbeidet ble det påvist en grop med flere bruksfaser (L2/E3).

Jernvinneanlegg med kullgroper er generelt datert til perioden AD 800-1350 (Bloch-Nakkerud 1987), noe som gir en typologisk datering til denne perioden. Dette gjelder således både lokalitet 1 og lokalitet 2. Sammenhengen mellom jernvinneanlegget og kullgropene og den klare avgrensningen av det samlede produksjonsområdet er også med å gi området en større pedagogisk og kulturhistorisk verdi.

Kullgropene antyder at jernproduksjonen her yngre enn produksjonen ved Olasetrene. Dette mønsteret støtter også den tradisjonelle oppfatningen om at jernproduksjonen beveget seg bort fra seterområdene i yngre jernalder og middelalder. Flere har antydnet en mer spesialisert jernproduksjon i sentrale østlandsbygder i middelalderen, hvor jernproduksjonen gikk fra å være en husflid til en produksjon for ytre marked (Larsen 1991, Narmo 1997).

I tilfellet Guffeputtan skal det være usagt hvem som drev produksjonen. Anlegget ligger midtveis mellom Ve og Veneli. Grensen mellom gbnr 9/5 og 9/9 beskjerer kulturmiljøet og vitner om at denne er yngre enn produksjonen. Alle kulturminnene ligger imidlertid på gården Ves eiendom, og den eldre produksjonen på Olasetrene er også med å støtte opp om at produksjonen kan ha vært drevet østfra.

Lokalitet 3 er et aktivitetsområde (100234) på en avgrenset berghylle ved et tjern i Veneliskogen vest i reguleringsområdet. Her ble det påvist et kullag, men prøvestikking ga verken funn av slagg, malm eller littisk materiale. Det ble heller ikke påvist synlige strukturer i nærområdet. Som følge av at aktivitetsområdet lå mer enn 5 meter unna traséen ble det ikke tatt ut kullprøve. Det er derfor uavklart om kulturminnet er automatisk fredet.

KONKLUSJON

Hele området ble grundig befart jf § 9 i kulturminneloven av 9. juni 1978. Arbeidet resulterte i tre nye lokaliteter, hvorav to er automatisk fredet. Den tredje ligger utenfor traséen og havner ikke i konflikt med planarbeidet.

Ett av enkeltminnene er i direkte konflikt med planarbeidet. Dette gjelder en kullgrop (L2/E1). Lokalitet 1 og 2 har også samlet sett relativt mange enkeltminner innenfor et avgrenset område, noe som gjør det aktuelt å frede et større sammenhengende kulturmiljø. Den opprinnelige traséen går tvers gjennom dette området.

Etter befaring med tiltakshaver, ble det stukket ut to alternativer traséer nord for den opprinnelige traséen. Disse går samlet de første 200-250 meterne ved Guffeputtan og berører ytterkanten av et eventuelt samlet kulturmiljø, slik at én av gropene (L2/E8) havner nord for traséene. Denne ligger imidlertid ganske langt unna de øvrige gropene (ca 80 meter), og en sikkerhetsradius på 5 meter rundt det enkeltstående kulturminnet vil ikke berøres av planene. Som følge av dette, samt inngrepets natur, tilrås det dispensasjon langs alternativ 1 eller 2.

Drammen 12.09.2006

Kristoffer Dahle

Feltleder

Vedlegg

Registreringsskjema fra Askeladden

Kopi av M711-kart med inntegnet trasé

Skisse over jernfremstillingsanlegg (L1/100231)

Litteratur

Bloch-Nakkerud, T. 1987. *Kullgropen i jernvinna øverst i Setesdal*. Varia 15. Universitetets Oldsakssamling. Oslo.

Larsen, J.H. 1991. *Jernvinna ved Dokkfløyvann. De arkeologiske undersøkelsene 1986-1989*. Varia 23. Universitetets Oldsakssamling. Oslo.

Narmo, L.E. 1997. *Jernvinne, smie og kullproduksjon i Østerdalen. Arkeologiske undersøkelser på Rødsmoen i Åmot 1994-1996*. Varia 43. Universitetets Oldsakssamling. Oslo.

Lokalitet - 100231 - Arkeologisk lokalitet - Jernvinneanlegg - Guffeputtan

Klassifisering

Kategori: Arkeologisk lokalitet   **Art:** Jernvinneanlegg

Stedfesting

Fylke: Buskerud   **ØK-kart:** BX058-5-1
Kommune: Flå
Gårdsnavn: Ve

Eiendomsopplysninger

Kommune: Flå   **Eiere:**
WEE JON ERIK
Gnr: 9   **Festenr:** 0
Bnr: 9   **Seksjonsnr:** 0

Geometri

Koordinatsystem: (22) UTM sone 32 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6705351.034   **Øst:** 527848.041

Metadata på digital stedfesting:

Geometri datert: 06.09.2006
Nøyaktighet (cm): 500

Oppretting og ansvar

Registrert

Dato: 06.09.2006   **Ansvarlig etat:** Buskerud fylkeskommune
Utført av: Kristoffer Dahle   **Instans:**
Registreringstype: Reguleringsplan

Detaljer

Litteraturhenvisning:

Kulturhistorisk registrering Veneli-Damtjern 12.09.06

Beskrivelse:

Jernvinneanlegg med en rektangulær blestertuft, kullager og to slagghauger.

Terrengbeskrivelse:

Lokaliteten ligger på en tørr rygg ovenfor Guffeputtan med blandet skog (gran, bjørk og furu). Omgitt av kullgroper på alle kanter.

Orientering:

Tuften er anlagt på enden av en skogkledd rygg med slaggavtapping mot SV og ned mot myrene ved Guffeputtan. Kullageret ligger like SØ for tuften

Tilhørende enkeltminner

- ✚ 1 Blestertuft AUT
- ✚ 2 Slagghaug AUT
- ✚ 3 Slagghaug AUT
- ✚ 4 Kullhaug AUT

Tilstand registrert den 06.09.2006

Tilstand: Intakt
Årsak:
Arealbruk:

Registrert dato: 06.09.2006
Registrert av: Kristoffer Dahle
Utførende instans:
Oppdragsgiver:

Vernestatus for lokalitet

Vernetyp: Automatisk fredet
Lovgrunnlag: Kulturminneloven av 1978
Paragraf: 4
Vedtak:

Vernedato: 06.09.2006
Tinglystdato:

Sikringssone

Beskrivelse: Større sikringssone kan vurderes
Vernetyp: Automatisk fredet
Lovgrunnlag: KML
Paragraf: 6

Sikringssone på: 5 meter
Vernedato: 06.09.2006

Enkeltminne - 100231-1 - Arkeologisk enkeltminne - Blestertuft - Guffeputtan

Klassifisering

Kategori: Arkeologisk enkeltminne   **Art:** Blestertuft
Opprinnelig funksjon: Industri, fremstilling, produksjon.
Hovedgruppe: Sekundærnæringer
Status:

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Flå

Eiendomsopplysninger

Kommune: Flå   **Eiere:** WEE JON ERIK
Gnr: 9   **Festenr:** 0
Bnr: 9   **Seksjonsnr:** 0

Geometri

Koordinatsystem: (22) UTM sone 32 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6705351.034   **Øst:** 527848.041

Metadata på digital stedfesting:

Geometri datert: 11.09.2006

Datering

Datering: Yngre jernalder - middelalder   **Metode:** Typologisk
Eksakt datering: **Kvalitet:** Sannsynlig

Detaljer

Privat eier:
Jon Erik Wee

Beskrivelse:

Rektangulær tuft, omlag 4 x 6 meter, som ligger på en brink med to slagghauger nedenfor. Tuften er markert av to parallelle voller mot SV og NØ. Muligvis også med voll mot SØ, men usikkert pga tett vegetasjon. Ingen klar markering mot NV. I det sørlige hjørnet ligger en liten, gjengrodd røys med steiner opp til hodestørrelse.

Undersøkelser:

Det ble gravd et stikk inne i tuften. Undersøkelser med magnet ga spor etter røstet malm. Noe kull.

Tilstand registrert den

Tilstand: **Registrert dato:**
Årsak: **Registrert av:**
Arealbruk: **Utførende instans:**

Oppdragsgiver:

Vernestatus for enkeltminne

Vernetyp: Automatisk fredet
Lovgrunnlag: Kulturminneloven av 1978
Paragraf: 4
Vedtak:

Vernedato: 06.09.2006
Tinglystdato:

Sikringssone

Beskrivelse:
Vernetyp: Automatisk fredet
Lovgrunnlag: KML
Paragraf: 6

Sikringssone på: 5 meter
Vernedato: 06.09.2006

Enkeltminne - 100231-2 - Arkeologisk enkeltminne - Slagghaug - Guffeputtan

Klassifisering

Kategori: Arkeologisk enkeltminne   **Art:** Slagghaug
Opprinnelig funksjon: Industri, fremstilling, produksjon.
Hovedgruppe: Sekundærnæringer
Status:

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Flå

Eiendomsopplysninger

Kommune: Flå   **Eiere:** WEE JON ERIK
Gnr: 9   **Festenr:** 0
Bnr: 9   **Seksjonsnr:** 0

Geometri

Koordinatsystem: (22) UTM sone 32 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6705344.041   **Øst:** 527843.966

Metadata på digital stedfesting:

Geometri datert: 11.09.2006
Nøyaktighet (cm): 500

Datering

Datering: Yngre jernalder - middelalder   **Metode:** Typologisk
Eksakt datering: **Kvalitet:** Sannsynlig

Detaljer

Beskrivelse:

Slagghaug, om lag 4 x 2,5 meter, relativt flat. Markert av mosevegetasjon, flere slagglumper er synlige i dagen. Både i toppen og i bunnen av haugen ble det funnet rester etter ovsnforing. Tappeslagg, sorte små klumper, men lite tydelig rennestruktur (ligner slag ved Olasetrene). Ingen klare spor etter ovn, ligger sannsynligvis i overkant og i tilknytning til tuften.

Undersøkelser:

Det ble stukket en del spadestikk for å avgrense strukturen og for å studere slaggtypen.

Vernestatus for enkeltminne

Vernetype: Automatisk fredet   **Vernedato:** 06.09.2006
Lovgrunnlag: Kulturminneloven av 1978   **Tinglystdato:**
Paragraf: 4
Vedtak:

Sikringszone

Beskrivelse:		Sikringszone på:	5 meter
Vernetype:	Automatisk fredet	Vernedato:	06.09.2006
Lovgrunnlag:	KML		
Paragraf:	6		

Enkeltminne - 100231-3 - Arkeologisk enkeltminne - Slagghaug - Guffeputtan

Klassifisering

Kategori: Arkeologisk enkeltminne   **Art:** Slagghaug
Opprinnelig funksjon: Industri, fremstilling, produksjon.
Hovedgruppe: Sekundærnæringer
Status:

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Flå

Eiendomsopplysninger

Kommune: Flå   **Eiere:** WEE JON ERIK
Gnr: 9   **Festenr:** 0
Bnr: 9   **Seksjonsnr:** 0

Geometri

Koordinatsystem: (22) UTM sone 32 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6705349.973   **Øst:** 527843.022

Metadata på digital stedfesting:

Geometri datert: 11.09.2006

Datering

Datering: Yngre jernalder - middelalder   **Metode:** Typologisk
Eksakt datering: **Kvalitet:** Sannsynlig

Detaljer

Privat eier:
Jone Erik Wee

Beskrivelse:

Slagghaug, om lag 8 x 8 meter, ca 20 cm høy og kanten markeres av einervegetasjon. I toppen av haugen ble det funnet rester etter ovsnføring. Tappeslagg, sorte små klumper, men lite tydelig rennestruktur (ligner slagge ved Olasetrene). Ingen klare spor etter ovn, ligger sannsynligvis i overkant og i tilknytning til tuften.

Undersøkelser:

Det ble stukket en del spadestikk for å avgrense strukturen og for å studere slaggetypen.

Vernestatus for enkeltminne

Vernetypen: Automatisk fredet   **Vernedato:** 06.09.2006
Lovgrunnlag: Kulturminneloven av 1978   **Tinglystdato:**
Paragraf: 4
Vedtak:

Sikringssone

Beskrivelse:

Vernetypen: Automatisk fredet

Lovgrunnlag: KML

Paragraf: 6

Sikringssone på: 5 meter

Vernedato: 06.09.2006

Enkeltminne - 100231-4 - Arkeologisk enkeltminne - Kullhaug - Guffeputtan

Klassifisering

Kategori: Arkeologisk enkeltminne   **Art:** Kullhaug
Opprinnelig funksjon: Industri, fremstilling, produksjon.
Hovedgruppe: Sekundærnæringer
Status:

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Flå

Eiendomsopplysninger

Kommune: Flå   **Eiere:** WEE JON ERIK
Gnr: 9   **Festenr:** 0
Bnr: 9   **Seksjonsnr:** 0

Geometri

Koordinatsystem: (22) UTM sone 32 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6705345.997   **Øst:** 527850.006

Metadata på digital stedfesting:

Geometri datert: 11.09.2006

Datering

Datering: Yngre jernalder - middelalder   **Metode:** Typologisk
Eksakt datering: **Kvalitet:** Sannsynlig

Detaljer

Privat eier:
Jon Erik Wee

Beskrivelse:
Kullager til jernfremstilling, like SØ for blestertuft. Store kullbiter i et område på 3 x 4 meter.

Undersøkelser:
Det ble stukket en del små stikk for å avgrense kullaget i flaten.

Vernestatus for enkeltminne

Vernetype: Automatisk fredet   **Vernedato:** 06.09.2006
Lovgrunnlag: Kulturminneloven av 1978   **Tinglystdato:**
Paragraf: 4
Vedtak:

Sikringszone

Beskrivelse:

Sikringssone på: 5 meter

Vernetype: Automatisk fredet

Vernedato: 06.09.2006

Lovgrunnlag: KML

Paragraf: 6

Lokalitet - 100232 - Arkeologisk lokalitet - Kullgroplokalitet - Guffeputtan

Klassifisering

Kategori: Arkeologisk lokalitet   **Art:** Kullgroplokalitet

Stedfesting

Fylke: Buskerud   **ØK-kart:** BX058-5-1
Kommune: Flå
Gårdsnavn: Ve
Høyde over havet: 815

Eiendomsopplysninger

Eiendom 1

Kommune: Flå   **Eiere:** WEE JON ERIK
Gnr: 9   **Festenr:** 0
Bnr: 9   **Seksjonsnr:** 0

Eiendom 2

Kommune: Flå   **Festenr:** 0
Gnr: 9   **Seksjonsnr:** 0
Bnr: 5

Geometri

Koordinatsystem: (22) UTM sone 32 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6705328.017   **Øst:** 527863.988

Metadata på digital stedfesting:

Geometri datert: 06.09.2006

Oppretting og ansvar

Registrert

Dato: 06.09.2006   **Ansvarlig etat:** Buskerud fylkeskommune
Utført av: Kristoffer Dahle   **Instans:**
Registreringstype: Reguleringsplan

Detaljer

Litteraturhenvisning:

Kulturhistorisk registrering Damtjern-Veneli

Beskrivelse:

Kullgroplokalitet med 8 kullgroper, samt en kullforekomst med sannsynlig tilknytning til kullproduksjonen. Kullgropene har øyensynlig sammenheng med jernvinnelokalitet 100231.

Terrengbeskrivelse:

Området er preget av myr og skogkledte rygger med bjørk og barskog.

Orientering:

Kullgropene ligger på hver sin side av en liten bekkedal NV for Guffeputtan.

Tilhørende enkeltminner

1 Kullgrop   AUT

⌘ 2 Kullgrop AUT
⌘ 3 Kullgrop AUT
⌘ 4 Kullgrop AUT
⌘ 5 Kullgrop AUT
⌘ 6 Kullgrop AUT
⌘ 7 Kullgrop AUT
⌘ 8 Kullgrop AUT
⌘ 9 KullforekomstAUT

Tilstand registrert den

Tilstand:

Årsak:

Arealbruk:

Registrert dato:

Registrert av:

Utførende instans:

Oppdragsgiver:

Vernestatus for lokalitet

Vernetype: Automatisk fredet
Lovgrunnlag: Kulturminneloven av 1978
Paragraf: 4
Vedtak:

Vernedato: 06.09.2006
Tinglystdato:

Sikringszone

Beskrivelse:
Vernetype: Automatisk fredet
Lovgrunnlag: KML
Paragraf: 6

Sikringszone på: 5 meter
Vernedato: 06.09.2006

Enkeltminne - 100232-1 - Arkeologisk enkeltminne - Kullgrop - Guffeputten

Klassifisering

Kategori: Arkeologisk enkeltminne   **Art:** Kullgrop
Opprinnelig funksjon: Industri, fremstilling, produksjon.
Hovedgruppe: Sekundærnæringer
Status:

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Flå

Eiendomsopplysninger

Kommune: Flå   **Eiere:** WEE JON ERIK
Gnr: 9   **Festenr:** 0
Bnr: 9   **Seksjonsnr:** 0

Geometri

Koordinatsystem: (22) UTM sone 32 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6705348.992   **Øst:** 527886.043

Metadata på digital stedfesting:

Geometri datert: 06.09.2006
Nøyaktighet (cm): 500

Datering

Datering: Yngre jernalder - middelalder   **Metode:** Typologisk
Eksakt datering: **Kvalitet:** Sannsynlig

Detaljer

Privat eier:
 Jon Erik Wee

Beskrivelse:

Noe rektangulær grop, orientert SSØ-NNV. 3 x 2,30 m i indre mål, 7 x 5 m i ytre mål, 70 cm dyp og med valler på 0-40 cm. Uklar ytre markering i ØNØ. Stratigrafien viste 10 cm skogsbunn, 15 cm kull. Går på berg. Ligger på toppen av en liten skogkledt rygg med myrer i SV og NØ, like under høyspentkabel og ca 100 m NØ for Guffeputten.

Undersøkelser:

Kullgropen ble målt inn, og stukket med sonderingsbor for å undersøke stratigrafien.

Vernestatus for enkeltminne

Vernetype: Automatisk fredet   **Vernedato:** 06.09.2006
Lovgrunnlag: Kulturminneloven av 1978   **Tinglystdato:**
Paragraf: 4

Vedtak:

Sikringszone

Beskrivelse:

Sikringszone på: 5 meter

Vernetype: Automatisk fredet

Vernedato: 06.09.2006

Lovgrunnlag: KML

Paragraf: 6

Enkeltminne - 100232-2 - Arkeologisk enkeltminne - Kullgrop - Guffeputten

Klassifisering

Kategori: Arkeologisk enkeltminne   **Art:** Kullgrop
Opprinnelig funksjon: Industri, fremstilling, produksjon.
Hovedgruppe: Sekundærnæringer
Status:

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Flå

Eiendomsopplysninger

Kommune: Flå   **Eiere:** WEE JON ERIK
Gnr: 9   **Festenr:** 0
Bnr: 9   **Seksjonsnr:** 0

Geometri

Koordinatsystem: (22) UTM sone 32 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6705244.969   **Øst:** 527862.956

Metadata på digital stedfesting:

Geometri datert: 11.09.2006

Datering

Datering: Yngre jernalder - middelalder   **Metode:** Typologisk
Eksakt datering: **Kvalitet:** Sannsynlig

Detaljer

Privat eier:
Jon Erik Wee

Beskrivelse:

Sirkulær grop, noe formet av grantrær og røtter. 3 m i indre mål, 5,5 i ytre mål, 80 cm dyp og med voller på 0-70 cm. Uklar ytre markering i Ø. Stratigrafien viste 12 cm skogsbunn, 5 cm grå grus og 15 cm kull. Går på berg. Ligger i skogkledd helling øst for Guffeputten, og ca 70 meter fra vannet. Omgitt sv granskog, samt noe bjørk.

Undersøkelser:

Kullgropen ble målt inn, og stukket med sonderingsbor for å undersøke stratigrafien.

Vernestatus for enkeltminne

Vernetype: Automatisk fredet   **Vernedato:** 06.09.2006
Lovgrunnlag: Kulturminneloven av 1978   **Tinglystdato:**
Paragraf: 4
Vedtak:

Sikringssone

Beskrivelse:		Sikringssone på:	5 meter
Vernetype:	Automatisk fredet	Vernedato:	06.09.2006
Lovgrunnlag:	KML		
Paragraf:	6		

Enkeltminne - 100232-3 - Arkeologisk enkeltminne - Kullgrop - Guffeputten

Klassifisering

Kategori: Arkeologisk enkeltminne   **Art:** Kullgrop
Opprinnelig funksjon: Industri, fremstilling, produksjon.
Hovedgruppe: Sekundærnæringer
Status:

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Flå

Eiendomsopplysninger

Kommune: Flå   **Eiere:** WEE JON ERIK
Gnr: 9   **Festenr:** 0
Bnr: 9   **Seksjonsnr:** 0

Geometri

Koordinatsystem: (22) UTM sone 32 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6705299.976   **Øst:** 527903.966

Metadata på digital stedfesting:

Geometri datert: 06.09.2006
Nøyaktighet (cm): 500

Datering

Datering: Yngre jernalder - middelalder   **Metode:** Typologisk
Eksakt datering: **Kvalitet:** Sannsynlig

Detaljer

Privat eier:
Jon Erik Wee

Beskrivelse:

Beskrivelse: Noe rektangulær grop, orientert Ø-V. 3,10 x 2,10 m i indre mål, 5,90 x 4,90 m i ytre mål, 50 cm dyp og med voller på 0-50 cm. Uklar ytre markering i Ø. Stratigrafien viste 15 cm skogsbunn, 5 cm kull, 5 cm oransje sand, 12 cm kull. Vitner om flerbruk. Ligger i skogkledd helling øst for Guffeputten.

Undersøkelser:

Kullgropen ble målt inn, og stukket med sonderingsbor for å undersøke stratigrafien.

Vernestatus for enkeltminne

Vernetype: Automatisk fredet   **Vernedato:** 06.09.2006
Lovgrunnlag: Kulturminneloven av 1978   **Tinglystdato:**
Paragraf: 4

Vedtak:

Sikringssone

Beskrivelse:		Sikringssone på:	5 meter
Vernetype:	Automatisk fredet	Vernedato:	06.09.2006
Lovgrunnlag:	KML		
Paragraf:	6		

Enkeltminne - 100232-4 - Arkeologisk enkeltminne - Kullgrop - Guffepotten

Klassifisering

Kategori: Arkeologisk enkeltminne   **Art:** Kullgrop
Opprinnelig funksjon: Industri, fremstilling, produksjon.
Hovedgruppe: Sekundærnæringer
Status:

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Flå

Eiendomsopplysninger

Kommune: Flå   **Eiere:** WEE JON ERIK
Gnr: 9   **Festenr:** 0
Bnr: 9   **Seksjonsnr:** 0

Geometri

Koordinatsystem: (22) UTM sone 32 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6705362.023   **Øst:** 527987.966

Metadata på digital stedfesting:

Geometri datert: 06.09.2006
Nøyaktighet (cm): 500

Datering

Datering: Yngre jernalder - middelalder   **Metode:** Typologisk
Eksakt datering: **Kvalitet:** Sannsynlig

Detaljer

Privat eier:
Jon Erik Wee

Beskrivelse:

Kvadratisk grop, 2,80 m i indre mål, 5 m i ytre mål, 40 cm dyp og med voller på 0-50 cm. Uklar ytre markering i ØNØ. Stratigrafien viste 25 cm skogsbunn, 17 cm kull. Ligger i en slakk, skogkledt helling i overkant av en myr, ca 40 meter nord for høyspentkabel. Bjørk- og granvegetasjon.

Undersøkelser:

Kullgropen ble målt inn, og stukket med sonderingsbor for å undersøke stratigrafien.

Vernestatus for enkeltminne

Vernetype: Automatisk fredet   **Vernedato:** 06.09.2006
Lovgrunnlag: Kulturminneloven av 1978   **Tinglystdato:**
Paragraf: 4

Vedtak:

Sikringssone

Beskrivelse:		Sikringssone på:	5 meter
Vernetype:	Automatisk fredet	Vernedato:	06.09.2006
Lovgrunnlag:	KML		
Paragraf:	6		

Enkeltminne - 100232-5 - Arkeologisk enkeltminne - Kullgrop - Guffeputten

Klassifisering

Kategori: Arkeologisk enkeltminne   **Art:** Kullgrop
Opprinnelig funksjon: Industri, fremstilling, produksjon.
Hovedgruppe: Sekundærnæringer
Status:

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Flå

Eiendomsopplysninger

Kommune: Flå
Gnr: 9   **Festenr:** 0
Bnr: 5   **Seksjonsnr:** 0

Geometri

Koordinatsystem: (22) UTM sone 32 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6705351.019   **Øst:** 527736

Metadata på digital stedfesting:

Geometri datert: 07.09.2006
Nøyaktighet (cm): 500

Datering

Datering: Yngre jernalder - middelalder   **Metode:** Typologisk
Eksakt datering: **Kvalitet:** Sannsynlig

Detaljer

Beskrivelse:

Kvadratisk grop. 3,30 m i indre mål, 7,90 i ytre mål, 40 cm dyp og med valler på 10-60 cm. Uklar ytre markering i ØNØ. Stratigrafien viste 10 cm skogsbunn, 18 cm grus og 7 cm kull. Ligger på toppen av en liten skogkledt høyde like ovenfor myrene ved Guffeputten. Blandingsskog, for det meste gran og bjørk.

Undersøkelser:

Kullgropen ble målt inn, og stukket med sonderingsbor for å undersøke stratigrafien.

Vernestatus for enkeltminne

Vernetype: Automatisk fredet   **Vernedato:** 06.09.2006
Lovgrunnlag: Kulturminneloven av 1978   **Tinglystdato:**
Paragraf: 4
Vedtak:

Sikringszone

Beskrivelse:

Sikringszone på: 5 meter

Vernetype: Automatisk fredet

Vernedato: 06.09.2006

Lovgrunnlag: KML

Paragraf: 6

Enkeltminne - 100232-6 - Arkeologisk enkeltminne - Kullgrop - Guffeputten

Klassifisering

Kategori: Arkeologisk enkeltminne   **Art:** Kullgrop
Opprinnelig funksjon: Industri, fremstilling, produksjon.
Hovedgruppe: Sekundærnæringer
Status:

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Flå

Eiendomsopplysninger

Kommune: Flå   **Eiere:** WEE JON ERIK
Gnr: 9   **Festenr:** 0
Bnr: 9   **Seksjonsnr:** 0

Geometri

Koordinatsystem: (22) UTM sone 32 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6705395.985   **Øst:** 527822.966

Metadata på digital stedfesting:

Geometri datert: 08.09.2006
Nøyaktighet (cm): 500

Datering

Datering: Yngre jernalder - middelalder   **Metode:** Typologisk
Eksakt datering: **Kvalitet:** Sannsynlig

Detaljer

Privat eier:
 Jon Erik Wee

Beskrivelse:

Kvadratisk grop. 3 m i indre mål, 6,50 m i ytre mål, 60 cm dyp og med voller på 0-110 cm. Kratige voller i SØ, ingen i i NV. Stratigrafien viste 10 cm skogsbunn, 8 cm hvitt utsvaskingslag, 11 cm rødt utvaskingslag og 34 cm kull. Ligger like under toppen av en grankledt bergrygg.

Undersøkelser:

Gropen ble målt inn og det ble stukket med sonderingsbor for å undersøke stratigrafien.

Vernestatus for enkeltminne

Vernetype: Automatisk fredet   **Vernedato:** 06.09.2006
Lovgrunnlag: Kulturminneloven av 1978   **Tinglystdato:**
Paragraf: 4
Vedtak:

Sikringssone

Beskrivelse:		Sikringssone på:	5 meter
Vernetype:	Automatisk fredet	Vernedato:	06.09.2006
Lovgrunnlag:	KML		
Paragraf:	6		

Enkeltminne - 100232-7 - Arkeologisk enkeltminne - Kullgrop - Guffepotten

Klassifisering

Kategori: Arkeologisk enkeltminne   **Art:** Kullgrop
Opprinnelig funksjon: Industri, fremstilling, produksjon.
Hovedgruppe: Sekundærnæringer
Status:

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Flå

Eiendomsopplysninger

Kommune: Flå   **Eiere:** WEE JON ERIK
Gnr: 9   **Festenr:** 0
Bnr: 9   **Seksjonsnr:** 0

Geometri

Koordinatsystem: (22) UTM sone 32 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6705367.034   **Øst:** 527818.993

Metadata på digital stedfesting:

Geometri datert: 08.09.2006
Nøyaktighet (cm): 500

Datering

Datering: Yngre jernalder - middelalder   **Metode:** Typologisk
Eksakt datering: **Kvalitet:** Sannsynlig

Detaljer

Privat eier:
Jon Erik Wee

Beskrivelse:

Kvadratisk grop, 2,70 m i indre mål, 7,30 m i ytre mål, 90 cm dyp og med voller på rundt 40 cm. Noe klar ytre markering i Ø. Stratigrafien viste 10 cm skogsbunn, 5 cm utvaskingslag, 8 cm anrikiningslag og 12 cm kull. Ligger på en granskledd flate like øst for jernvinneanlegget (100231).

Undersøkelser:

Kullgropen ble målt inn, og stukket med sonderingsbor for å undersøke stratigrafien.

Vernestatus for enkeltminne

Vernetype: Automatisk fredet   **Vernedato:** 06.09.2006
Lovgrunnlag: Kulturminneloven av 1978   **Tinglystdato:**
Paragraf: 4
Vedtak:

Sikringszone

Beskrivelse:		Sikringszone på:	5 meter
Vernetype:	Automatisk fredet	Vernedato:	06.09.2006
Lovgrunnlag:	KML		
Paragraf:	6		

Enkeltminne - 100232-8 - Arkeologisk enkeltminne - Kullgrop - Guffepotten

Klassifisering

Kategori: Arkeologisk enkeltminne   **Art:** Kullgrop
Opprinnelig funksjon: Industri, fremstilling, produksjon.
Hovedgruppe: Sekundærnæringer
Status:

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Flå

Eiendomsopplysninger

Kommune: Flå   **Eiere:** WEE JON ERIK
Gnr: 9   **Festenr:** 0
Bnr: 9   **Seksjonsnr:** 0

Geometri

Koordinatsystem: (22) UTM sone 32 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6705456.986   **Øst:** 527877.973

Metadata på digital stedfesting:

Geometri datert: 08.09.2006
Nøyaktighet (cm): 500

Datering

Datering: Yngre jernalder - middelalder   **Metode:** Typologisk
Eksakt datering: **Kvalitet:** Sannsynlig

Detaljer

Privat eier:
Jon Erik Wee

Beskrivelse:

Kvadratisk grop. 3,30 m i indre mål, 7,50 m i ytre mål, 65 cm dyp og med voller på 30 cm. Stratigrafien viste 15 cm skogsbunn, 25 cm kull. Ligger i relativt flatt lendem, nord for et lite søkk mellom to myrer. Noe granvegetasjon, kan ha vært med å skape formen.

Undersøkelser:

Kullgropen ble målt inn, og stukket med sonderingsbor for å undersøke stratigrafien.

Vernestatus for enkeltminne

Vernetype: Automatisk fredet   **Vernedato:** 06.09.2006
Lovgrunnlag: Kulturminneloven av 1978   **Tinglystdato:**
Paragraf: 4
Vedtak:

Sikringssone

Beskrivelse:

Vernetype: Automatisk fredet

Lovgrunnlag: KML

Paragraf: 6

Sikringssone på: 5 meter

Vernedato: 06.09.2006

Enkeltminne - 100232-9 - Arkeologisk enkeltminne - Kullforekomst - Guffeputten

Klassifisering

Kategori: Arkeologisk enkeltminne   **Art:** Kullforekomst
Opprinnelig funksjon: Uspesifisert
Hovedgruppe: Andre funksjoner
Status:

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Flå

Eiendomsopplysninger

Kommune: Flå   **Eiere:** WEE JON ERIK
Gnr: 9   **Festenr:** 0
Bnr: 9   **Seksjonsnr:** 0

Geometri

Koordinatsystem: (22) UTM sone 32 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6705383.004   **Øst:** 527817.031

Metadata på digital stedfesting:

Geometri datert: 08.09.2006
Nøyaktighet (cm): 500

Datering

Datering: Yngre jernalder - middelalder   **Metode:** Typologisk
Eksakt datering: **Kvalitet:** Sannsynlig

Detaljer

Privat eier:
Jon Erik Wee

Beskrivelse:

Til dels store kullbiter ble påvist i en skråning mellom to kullgroper (100232-6 og 7). Disse lå oppe i dagen, men det fantes også mer kull under torven. Kullet har sannsynligvis tilknytning til jernproduksjonen. Kan være søl.

Vernestatus for enkeltminne

Vernetype: Automatisk fredet   **Vernedato:** 06.09.2006
Lovgrunnlag: Kulturminneloven av 1978   **Tinglystdato:**
Paragraf: 4
Vedtak:

Sikringszone

Beskrivelse:

Sikringssone på: 5 meter

Vernetype: Automatisk fredet

Vernedato: 06.09.2006

Lovgrunnlag: KML

Paragraf: 6

Lokalitet - 100234 - Arkeologisk lokalitet - Aktivitetsområde - Veneliskogen

Klassifisering

Kategori: Arkeologisk lokalitet   **Art:** Aktivitetsområde

Stedfesting

Fylke: Buskerud   **ØK-kart:** BX058-5-1
Kommune: Flå
Gårdsnavn: Veneli
Høyde over havet: 880

Eiendomsopplysninger

Kommune: Flå
Gnr: 10   **Festenr:** 0
Bnr: 10   **Seksjonsnr:** 0

Geometri

Koordinatsystem: (22) UTM sone 32 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6706110.968   **Øst:** 526338.959

Metadata på digital stedfesting:

Geometri datert: 08.09.2006
Nøyaktighet (cm): 500

Oppretting og ansvar

Registrert

Dato: 08.09.2006   **Ansvarlig etat:** Buskerud fylkeskommune
Utført av: Kristoffer Dahle   **Instans:**
Registreringstype: Reguleringsplan

Detaljer

Litteraturhenvisning:

Kulturhistorisk registrering Veneli-Damtjern 12.09.06

Beskrivelse:

Aktivitetsområde med spor etter kull på en flate på om lag 2 x5 meter. Ingen andre funn, og ingen synlige strukturer på overflaten

Terrengbeskrivelse:

Berghylle ca 20 meter unna tjern, omgitt av blandingsskog.

Orientering:

Hyllen er orientert SØ-NV og er parallell til vannet.

Tilhørende enkeltminner

✚ 1 Kullforekomst UAV

Vernestatus for lokalitet

Vernetype: Uavklart   **Vernedato:** 08.09.2006
Lovgrunnlag: **Tinglystdato:**
Paragraf:

Vedtak:

Enkeltminne - 100234-1 - Arkeologisk enkeltminne - Kullforekomst - Veneliskogen

Klassifisering

Kategori: Arkeologisk enkeltminne   **Art:** Kullforekomst
Opprinnelig funksjon: Uspesifisert
Hovedgruppe: Andre funksjoner
Status:

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Flå

Eiendomsopplysninger

Kommune: Flå
Gnr: 10   **Festenr:** 0
Bnr: 10   **Seksjonsnr:** 0

Geometri

Koordinatsystem: (22) UTM sone 32 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6706110.968   **Øst:** 526338.959

Metadata på digital stedfesting:

Geometri datert: 08.09.2006
Nøyaktighet (cm): 500

Datering

Datering: Uviss tid   **Metode:**
Eksakt datering: **Kvalitet:**

Detaljer

Beskrivelse:

Kullag om lag 17-19 cm under torven, mest konsentrert mot bunnen hvor profilen går i berg. Går gradvis over i et brunt og mer organisk jordlag (12-17 cm under torven). Kullaget er om lag 2 x 5 meter og avgrenses i stor grad av en naturlig berghylle. Kullforekomsten kan muligvis ha sammenheng med jernvinne og kullproduksjon, men dette kan ikke bekreftes.

Undersøkelser:

Det ble gravd et prøvestikk på 30 x 30 cm som ble tørrsoldet, men uten funn av littisk materiale. Det ble også gjort undersøkelser med magnet, men uten spor etter røstet malm. Ettersom kullforekomsten lå over 5 meter unna aktuell trasé ble det ikke tatt ut kullprøve.

Vernestatus for enkeltminne

Vernetype: Uavklart   **Vernedato:** 08.09.2006
Lovgrunnlag: **Tinglystdato:**
Paragraf:
Vedtak:

Sikringssone

Beskrivelse:		Sikringssone på:	5 meter
Vernetype:	Automatisk fredet	Vernedato:	08.09.2006
Lovgrunnlag:	KML		
Paragraf:	6		

FLÅ

NGO II
64 KM A

23 24 25 26 27 30' 28 29 30 31 32 35' 9°35'35"

